

Sarah Haváčová

Nečekat

Putování do Fátimy
a zpátky k sobě

mladá fronta

Nečekat

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.mf.cz
www.albatrosmedia.cz

mladá fronta

Sarah Haváčová
Nečekat – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Nečekat

Sarah Haváčová

Nečekat

Putování do Fátimy
a zpátky k sobě

mladá fronta

Děkuji celé své rodině a své mamince, která mě tři roky neúnavně poukalo, abych knihu dopsala. „Píšeš to pro druhé!“ Děkuji Martinu Staňkovi, manažerovi salvátorské farnosti, od něhož vzešla výzva sepsat tuto konverzi, původně na A4. Děkuji kamarádovi Davidu Menclovi, se kterým jsme v bouři přežili první vlnu. Děkuji kamarádovi Danielovi Hermanovi za jeho rytířský ochranný plášť a křišťálové srdce. Děkuji Kamilu Švecovi, že mě svým kruhem nadnáší v oceánu slov. Děkuji Babe. Děkuji Pištovi Syslovi. A především pak děkuji (...), že jest milosrdný a spravedlivý!

/ utéct /

Otevírám oči a cítím to. Cítím to správně. Je opět po poledni. Hmmm. Sedám si na okenní parapet. Sypu si Virginii, roluju tabák, a pálím. Nechutná mi to. Kouřím doted'. „Ach, to studí!“ Říjen mi lechtá chodidla. Stačí se odrazit. Ta obloha venku je šedivá jako moje vlasy. Je jich pár a přece jich je dost. Jsou stříbrné. A je jich víc než Jidášových třicet. S třicítkou se však pojí moje roky. Mám prázdnou nádrž lásky, nicméně včerejší slivovice mi šla více do hlavy než do srdce. Zuřím. Spálit to všechno! Spálit sobotu. Spálit zavřený divadla. Spálit korunu, spálit strach ve společnosti, spálit vztahy. Kašlu na to tady a vypadnu. „Z okna?“ Neblázni, Marie. I když sedím na parapetu prvního patra a houpu nohama ve vzduchu jako malá holka, mám se ráda. Vypadnu z Česka! Vypadnu do Fátimy. Pozdravím panenku Marii, jelikož vím, že má v Portugalsku dobrý bydlo. Nevím teď nic. Snad jen to, že jsem totálně svobodná, na nikom nezávislá, nikomu nic nedlužím, můžu si dělat, co chci! „Jak velké požehnání máš, Sarah! Víš to?“ Jasně, že v duchu to vím.

Žaludek s mozkem svádí boj. Na mžik oka vítězí plechovej buben. V sobě nesu kameny. Chrastím a chce mi zvracet. Načež hlava prosí: Roztříštit! Hledám aulin, ibáč, paralen. Prosím o cokoliv. Jen se z toho stavu dostat ven. Kolik sklenic musím ještě vypít? Kolik planých řečí ještě vést? Smalltalky a řeči o tom, jak blbě si žijeme. Stydím se. Za půl hodiny mám sraz s Trnavským. Uf, rychle se dát do pucu. Sprchu! Naklopím do sebe půl litru vody, vydechnu a na ex pošlu další rundu

s citrónem. Snažím se vmasírovat pytle pod očima zpět do jamek. Trochu mejkapu, pudru, oblažím se Armanim. Nutno doplnit svěží dech, přežvykují jednu, dvě, pět orbitek. Úsměv a můžu vyrazit.

• • •

„Ahoj Martine!“ Potkáváme se na zahrádce mého oblíbeného Charlestonu. Naštěstí je za rohem. Snažím se o pevný a přímý krok, avšak usedám ke stolu vratkým tancem.

„Sluší Ti to, Sarah.“ Je milý. Vidím jak mu roste nos jako Pinocchioví.

„Co pro mě máš?“ chci vědět.

„V pondělí nás zavíraj.“

MLčím. Jako bych to nevěděla!

„Dáš si něco?“ zeptá se.

„Včera jsme hráli Jezebel na Kampě.“

„Chtěl jsem se jít na vás podívat, promiň, nestíhal jsem.“

„To je v pohodě. Třeba příště.“ Před očima mi visí otazník. Kdy příště?

„Dám si dvojku, suchý bílý. Nebo meruňku. Mají ji tady dobrou.“

Martin pozvedne obočí k příchozí servírce: „Jednu meruňku pro slečnu a zázvorovou limonádu.“

„Ty nepiješ?“

„Jsem autem.“

„MHD v Praze patří k nejlepším na světě,“ nadhodím.

„Alkohol se snažím omezit,“ Martin oponuje.

„Budou nás zavírat, sám jsi to říkal. A s námi i restaurace a bary!“

Martin zastaví servírku: „Slečno, tak ty meruňky dvě.“

„A jedno bílý suchý, prosím,“ přihodím. Servírka si zapíše čárky do notýsku a odchází dovnitř.

„V květnu jsem takhle slavila. Pálila jsem s Davidem na Krymský roušky. Vyzvala jsem k tomu ještě kolemjdoucí a postavili jsme malou fatru,“ vyprávím.

„S Davidem?“

„S takovým jedním Davidem. Říkal, že na podzim to máme zpátky, ať se neraduju.“

Martin mlčky pozoruje, jak s třesem rukou odlepují papírek. Jeho pohledu se vyhýbám. Nasypu si Virginii, roluju, olíznu a pálím. „Nevěřila bych, že od pondělí budu zase bez práce. A budu.“

„Vím, není to nejlepší načasování. Chtěl jsem se s tebou sejít dřív.“

„Nechci se znovu stěhovat, vystřídala jsem za čtyři měsíce šest podnámů. S rozbitým kufrem, batohem a taškou jsem pendlovala po kamarádech jako bezdomovec.“

„A teď máš kde bydlet?“

„Jo, ale tenhle byt už nechci pustit. Nechci se vracet na Moravu a sázet v lese stromy jako na jaře.“

„Co budeš dělat?“

„Nevím. S myslivci to bylo super. Chceš taky ubalit?“

„Kouření není moje parketa.“

Na to konto se chopím panáka, který nám před chvílí přistál na stole.

„Víš, jaký je rozdíl mezi pesimistou a optimistou?“

Martin váhá.

„Pesimista vidí láhev poloprázdnou, kdežto optimista poloplnou.“

„Jakou vidíš ty?“

„Chci zůstat v Praze a něco budovat. Na radost, Martine!“ Kopnu meruňku a mocně si odfrknu.

„V tom případě na tvoji novou roli,“ připije. Projede mnou vlna horka.

„Jsi v pohodě?“ zadívá se na mě.

„Přišel jsi mi nabídnout práci?“

„Ano, už pětadvacet let hrajeme Sex, drogy a rock, n' roll. Je tam postava lehký holky, šansonový zpěvačky. Hrála ji dlouho Bára, ale už z ní vyrostla,“ vysvětlí Martin.

„Takže budu alternace?“

„Pátá.“

„Pátá šlapka u vozu.“

„Takhle bych to neřekl, v druhý části si navíc zahraješ Rusku.“

„Samo lepší.“

„Tak já asi zaplatím.“

„Počkej, Martine, promiň. Budu přešťastná, když s tebou budu moct hrát. Viděla jsem nějaký věci v divadle Frída a líbí se mi to. Vážím si toho, co děláš.“

„Diky. Mám ti teda poslat scénář?“

„Prosím.“

„Ozve se ti Marcela, naše manažerka, dáme si zkoušku a oprášíme to. I když to bude asi později než dřív.“

„Z divadla Komédie se mi neozvali vůbec,“ pokrčím rameny.

Martin s tázavým výrazem upije zázvorovou limonádu. Otálím, zda-li pokračovat. Povzbudím se dýmem do plic, zhluboka potáhnu.

„Šlo to k ledu. Desátýho března mě vzbudila esemeska, že z důvodu vládního nařízení rušíme dnešní premiéru Schwejka. Sejdeme se ve dvě ve foyer. Uměleckej šéf Michal Dočekal rozpustil schůzku asi po dvaceti minutách, protože nebylo co řešit. Zavíráme. Nechala jsem kolovat sváteční slivovici, kterou jsem měla schovanou na večer pro kolegy z Německa. Vesměs jsem ji pila já. Oni tvrděj neumí. Všichni mlčeli. Já jsem jediná brečela, protože jsem si nemohla pomoci. Víš jak, máš za sebou dva měsíce intenzivního zkoušení a strašně se těšíš, že ten špíl představiš divákům. Konečně! Že tu radost s nimi budeš sdílet. A z ničeho nic zákaz. Těsně před vyvrcholením! Nevěřila jsem, že co-vid přijde k nám. Promiň, já moc mluvím.“

„To je v pohodě. A o co šlo?“

„O představení Schwejka. Šlo o česko-německou hru. Praha v koprodukcí s Augsburgem. Režíroval to Armin Petras, německá hvězda, a text k tomu napsala Petra Hůlová. Mně dovolili vymyslet si monolog Šůry, Haškovy druhé ženy, kterej jsme pak přeložili do němčiny. Měla jsem pocit, že jsem se po letech od JAMU znovu zamilovala do herectví.“

„Umíš to i v češtině?“

„Co?“

„Ten monolog.“

„To fakt?“

„Aspoň kousek.“

Típnu špaček cigarety. Vedle prázdného panáčka se stále zlatavě usmívá ryzlink rýnský. Napiju se plným douškem. In vino veritas. Jsem Martinovi vděčná, že si před ním můžu ulevit. Že můžu být osou dialogu, že mohu stočit hovor od práce k vzpomínkám. Hlava a žaludek mezitím vyvěsily bílý prapor. Ve smíru začnu nahlas přednášet: „Když Jaroslav ležel s tyfem v nemocnici, držela jsem ho za ruku a hladila mu čelo. Nemohl při tom tyfu moc mluvit. Tak mi do mojí dlaně nakreslil srdce a do něj pořád vepisoval dokolečka větu – Šůro, ty jsi kněžna má. Lechtalo mě to. Tak jsem tu dlaň sevřela. Pevně mě stiskl. A od té doby jsme byli svoji. V noci před naší svatbou jsme pili vodu, kterou Hašek ukořistil v salonním vagónu. Naklonil tak zvláště a jemně svoji hlavu a usmál se. Usmíval se při naší svatbě do zrcadla a za ním stál ten Tatar! S nakloněnou hlavou se na toho Tatara díval. A tak dále,“ ukončím monolog.

Martin je první a poslední divák, kterému můžu ukázkou Schwejka zahrát. Jsem šťastná.

„Pěkný,“ upustí z úst. Po chvíli ticha mě však překvapí s dotazem: „Můžu si taky ubalit?“

S úsměvem nasypu Virginii, sroluji nám dvě retka a pálím. Chutná mi to.

„Hašek v den svatby utekl Šůře do lesa s nějakým chlapem.“

„To jsem netušil. A ty jsi hrála Šůru?“

„Jo, měla jsem šaty jako nevěsta a plazila jsem se po zemi. Pokoušela jsem se vstát a pořád padala. Do toho hrál kamarád Jonas na kolenou na akordeon.“

„Předpokládám že nahý.“

„Předpokládáš správně,“ začneme se smát, když dopiju dvojku bílého.

„Německý divadlo je bláznivý.“

„Může být, ale já Němce miluju. V to úterý desátýho se všichni sbalili a z hodiny na hodinu zmizeli. Odjeli domů. I Jonas. Po dvou měsících jsou kámoši pryč. Šla jsem s tou dopitou lahví slivovice Václavákem, přšelo. Viděla jsem jenom cáry deště v oranžovém světle

lamp a do toho mi postupně chodily esemesky z dalších divadel: rušíme představení, rušíme divadlo, do odvolání rušíme, rušíme. A víš jak, večer, kterej neodehraju, nemám zaplaceněj. Najednou se dostaneš ze sta na nulu. Tušila jsem, že budu muset vypovědět spolubydlícím smlouvu. Ale nějak jsem ten večer byla málo, nedrhl jsem bradou v betonu. Takže jsem chodila tím Václavákem a poptávala jsem se černochoů na sních. Došla jsem do Smeček a chtěla čáru.“

„Ty seš odvážná.“

„Myslíš?“

Martinův Pinocchiův nos je tak dlouhý, že by na něm mohlo sedět hejno vlaštovek.

„Seš laskavej. Moc tyhle věci neumím. Běžně se lidí na ulicích neptám, jestli mají číslo na dealera.“

„Já se po takových věcech nesháním nikdy.“ Najednou se vlaštovky rozletí a nos má jako dřív.

„Však ani já ne. Byl to takovej výkřik do tmy. Nevyšlo to, tak jsem se sbalila a odjela na Moravu. Ty jsi to období zvládnul jak?“

„Opravoval jsem barák. A vzešla z toho hra Fachman. Svět dělníků je velice inspirativní.“

„Myslivců taky! Chtěla bych, aby o nich někdo natočil dokument. Nejvíc jsem vždycky fandila ekologům a organizacím jako je Duha, Arnika a spol. A přesně takovejmi říkají myslivci ekoteroristi. Alespoň ti, co jsem poznala. A přitom v zásadě jde všem o to jediný: mají rádi přírodu a chtějí ji chránit.“

„Chceš ještě objednat, Sarah?“ Marie uvnitř mě vztyčí ukazovák.

„A nezdržuju tě?“

„Nejlepší MHD jezdí do půlnoci.“

„Jenom metro,“ podotknu. Marie stále tyčí ukazovák.

„Takže?“

„Můžeš.“ Marie se otočí zády.

„Slečno, ještě dvě dvojky,“ houkne Martin na servírku, která mezi tím odnáší dopité sklenice panáků, vína a limonády ze stolu.

Jsem rozhodnutá jeho nabídku, roli lehké ženy, přijmout. Dnes budeme pít.

„A jak ses dostala k myslivcům?“

„Přes sousedy. Prvních čtrnáct dnů lockdownu jsem vždycky mrzla v noci na balkóně. Kouřila jsem a pozorovala jsem, jak se měsíc klouže zleva doprava přes celou ulici. Stála jsem pod ním jako pod lupou. Neschopna se hnout a cokoliv dělat. Nebyla jsem s to to pochopit. Jak to, že ve svých skoro třiceti opět usínám ve svém dětském pokoji? Co jsem skončila gympl, jezdila jsem do Sloupu jen na návštěvy.“

„Myslíš Sloup v Moravském krasu?“

„Přesně! Vesnice roku dva tisíce.“

„Tam to znám. Kousek od Sloupu je Macocha.“

„Pět kiláků od nás z domu, když jdeš Pustým žlebem.“

„Punkevní jeskyně jsou nádherný.“

„Tos nebyl v našich Sloupsko-šošůvských! Máme nejdelší prohlídkovou trasu v České republice, tři okruhy, trasu pro vozíčkáře. Můžeš se plazit i spodním patrem, kde teče Sloupskej potok. Děláme speleoterapii pro astmatický děcka. Je tam největší zimoviště netopýrů v celém krasu...“

„Vyznáš se.“

„Čtyři roky jsem během gymplu prováděla turisty jako brigádnice. Z postele rovnou do jámy!“

„Jak do jámy?“

„V osm čtyřicet pět ráno jsem o víkendu pravidelně típala budík, přeběhla jsem silnici a v devět vítala první výpravu. Mám jeskyně přes cestu.“

„To chceš!“

„Nejvíc. Lepší prášek na bolavou hlavu neseženeš. V pátek večer se chodilo do hospody, kouřilo se a v sobotu nastala totální očista plic. Ta stoprocentní vlhkost vzduchu byla úplnej katalyzátor života. Nuti-la jsem lidi během prohlídky zpívat.“

„Nene!“

„Přinejmenším zakřičet všechny ahój.“

„Nepoděkoval bych ti jako turista.“

„Dneska bych byla mírnější. Když se návštěvníci nechytli, zpívala jsem jim sama.“

„A co?“

„Ach synku, synku. Nachází se tam nejmohutnější podzemní propast, tu ozvěnu prostě musíš slyšet!“

„Jeskyně v březnu taky vlastně zavřeli?“ Stejně jako divadla.

„Jasně. Hned. A já jsem v té době zvládla jenom dýmit a mžourat do tmavých skal na balkóně.“

„Měla jsi ve Sloupu alespoň klid.“

„Příliš velké! Jsem zvyklá na hlučnou Prahu a tu najednou spolкло ticho vápence. Jediné co doléhalo na balkón, byl král noci.“

„Kdo?“

„Výr velký.“

„Začínáš být poetická.“

Cítím, jak mi vínem rudnou tváře.

„A když zrovna nehoukal výr, zpívala jsem mu já *Větre duj* od Radůzy. Omílala jsem tu písničku v první vlně stále dokola.“

Možná že člověk časem ohne se. Zničehonic můj tok řeči přehradí medová melodie. Oba se s Martinem ohlédneme za tónem hlasu směrem ke dveřím. Slečna servírka nám právě nese další číši vína. *To aby blíž k zemi byl*, bez skrupulí pokračuje a zpívá text Radůzy. Teprve teď si všímám, jak je krásná. Hnědovláska se zorníčkami do kmínu zúženými. „Tu písničku mám taky ráda,“ zastaví se u stolu. „Zde ryzlink pro vás!“

„Vidím, že plujeme všichni na stejné lodi,“ přikývnu soucitně. „Ale když se roztržít, tak s napnutými plachtami! Děkujeme slečno,“ cením si její smělosti, nicméně dialog s ní rozvíjet nehodlám. Vyčkám, dokud neodejde. Jsem ve víru. Chci pit a kouřit a povídat si s Martinem. Nasypu si, roluju, olíznu a pálím. Martin tentokrát retko odmítá.

„Na zdraví, Sarah!“ Chopíme se spolu další dvojky.

„L'chaim, Martine, na život!“

„A tys sousedům řekla, že chceš do lesa?“

„Nejdřív jsem to zkusila u otce. Vlastní menší firmu. Tak mi v dobré víře navrhnul, abych pro něj pracovala. Zvládli jsme spolu založit akorát služební e-mail. Víc bylo nad naše síly. Dělat tátovi asistentku?! Nebyla bych dnes jen šedivá, ale rovnou plešatá.“

„Šediny jsou sexy,“ prohodí Martin. Proč to říká?

Pohlédnu na jeho temeno, načež ho svrbící rukou pohladím po bílých vlasech. Miluju hlazení ve vlasech.

„Mně šediny nevadí,“ konstatuji a hladím ho dál. „Ale vadí mi sucho v krasu.“

Martin ztuhne, jako vačice když předstírá smrt.

„Když na Moravě venčím psa, křupe mi v lese půda pod nohama.“

Martin má jemné vlnité vlasy. „Už dřív mě napadlo sázet stromy. A sousedi se přátelí s hajným Járou, takže jsem skončila na čtvrt roku v lesním podniku.“

Martin se uvolní.

„A co ses tam naučila?“ Odsedne si.

Ach! Já se napiju. Pro změnu si začnu hrát s vlasy svými. Další hlt bílého. Přehodím si je na druhé rameno.

„Nejvíc mě dostaly ty jejich myslivecký tradice. Když střelí prase, povalí ho na pravý bok, aby srdce bylo blíž k nebi. Dají mu snítka zelený větvičky do rypáku. Říkají tomu poslední hryz. A to mrtvý prase nikdy nesmí překročit. Cítla jsem z jejich strany neskutečnou úctu ke zvěři i lesu. A potom...“ Nejde mi doříct myšlenku. Vyschlo mi v puse.

„Motá se mi hlava, promiň,“ ukončím zpověď.

„Mám říct servírce o vodu?“

„Ne díky, dopiju to víno,“ uchopím skleničku, ale prsty mi kloužou. Převrhu ji.

„Sakra.“ Stůl je mokrý, mé šaty jsou mokré, i klín.

„Promiň, Martine. Už půjdu!“ Náhle utnu celou diskuzi. „Ahoj!“ Nečekám na odpověď. Vrazím do stolu a dupákem odtančím

z Charlestonu. Nevím, jak se tváří Martin. Nevím, zda mi dá práci. Nevím, jestli s ním budu hrát ve Frídě. „Po tomhle pijáckém výkonu?“ uslyším hlas Marie. Mlč! Nevím nic a je mi to jedno. Stejně budou zavírat divadla. Zase!

• • •

Doma padnu na znak. Propadám se do vln peřin, když v tom hladina moře stoupá a plošina mé postele se naklání. Žaludek udeřil hlavu plnou silou. Save Our Souls! Běžím do koupelny. Utřu si bradu. Pohled do zrcadla. „Takhle by to nešlo,“ Sarah! Nepovídej. Kde jsem to jen skončila? Další krok: Fátima! S kocovinou spřádám plány, moc jich není. „Kup letenku.“ Brouzdám chvíli internetem. Paráda, stojí málo. „Uklid' a odleť.“ Ráda bych Marie, ale nemám občanku! Klasika. Čekám na novou, bydlím v novém podnájmu. „Tak se raduj, Sarah!“ Ne a ne a ne. Nejde mi se radovat. Část staré občanky pluje teď někde v kašně pod vinohradským Lokálem, zbylou část s fotkou jsem urvala a věnovala nějakému chlapovi. Klasika vol. 2. Usmívají se na mě a je jich dost. Vím to a usmívám se zpátky. V duchu však prahnu po tom jediném mužském úsměvu, kterého se mi téměř nedostává. Hmm, no co už!

O pár hodin později mě jako mimino v kolébce ukolébá vlak. Někde v dálce slyším vagóny přeskakovat v pravidelném rytmu železniční pražce. Skřípání brzd. „Sarah, vstávej!“ Vytřeštím oči a na poslední chvíli vypadnu na blanenském perónu ze soupravy ven. Přesouvám se autobusem do Sloupu. Doma u mámy, v dětském pokoji, jehož stěny jsem omlátila balónem, když jsem objevila rozvodovou listinu v šuplíku, někde najdu čerstvej pas. Házím ho do batohu. Políbím na čumák mou nejmilovanější a nejvěrnější bytost, fenku Mášu. Pokud nejsem v domě k nalezení, stačí se podívat, před kterými dveřmi Máša leží. Střeží mě více než své oříškové oči v hlavě. Vůči ní mnou prosakuje celoživotní dluh. „Mášo, nekoukej se takhle na mě! Slibuji, že si tě jednou vezmu s sebou do Prahy. Na důchod se ke mně přestěhuješ. Dnes, prosím, ne.“ Vrtí ocasem. Vím, že jakmile za sebou zavřu dveře,

ukořistí moje tenisky a odnese si je k sobě do pelechu. Bude ležet dva tři dny zklamaně u vchodu a očekávat můj návrat, jako to dělává posledních šest let. Tehdy jsem ji opustila poprvé.

• • •

Byla jsem pozvaná na casting, na hlavní ženskou roli. Tolik jsem po ní toužila! Po jednom z mých představení s bezručským divadlem na zájezdu v Celetné mě chtěl pan režisér políbit. Naše cesty se neprotnuly. Nicméně pozvání na soukromou párty Vojty Dyka a tehdy ještě Táni Vilhelmové jsem odmítnout nemohla. „Musím ho nějak potěšit,“ letělo mi o týden později hlavou. Na stránkách bazoš.cz jsem zadala heslo štěně. Po zkoušce v divadle jsem vyrazila do Karoliny, obchodního centra v Ostravě. Koupila jsem si ty nejlepší šaty, strčila je do batohu a vydala se za město. Mladík, majitel psince, mě autem vyzvedl v Šenově, načež se mi k nohám na jeho dvoře seaběhla smečka psů. Nejvíce vrtěl ten s bílou tečkou na ocáse. „Tohle štěně si vezmu.“ Až po čase jsem zjistila, že bílé znamení na jejím ocásku bylo známkou svrabu. „Tak pejsku, jedeme na výlet!“ V přepravce pro kočky se jí nelíbilo. Převlékla jsem se tedy v místním non-stopu do šatů a strčila Mášu do batohu. Přepravku jsem ukryla v keři na vlakovém nádrží ve Svinově. Cestou do Prahy jsme sklidily velký úspěch. Paní stevardka se tetelila, nabídla mi italskou kávu zdarma a průběžně si chodila zašišlat do našeho kupé na Mášu. Pan režisér však takové známky radosti nevykazoval.

„Překvapení!“ Vycenila jsem na něj vesele zuby okamžitě po našem příjezdu na pražské Hlavní nádraží. V tu chvíli Máša vystrčila hlavu z batohu.

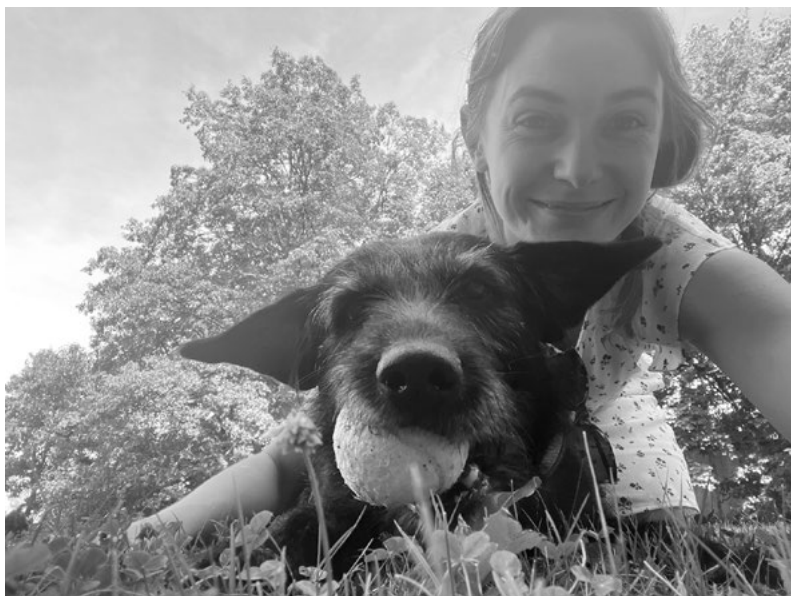
„Co to je?“ ustrnul bez dechu.

„Dárek k narozeninám! Říkal jsi, že miluješ psy. Já jsem tě dopředu varovala.“

„Nevěřil bych, že to opravdu uděláš, Sarah.“

„Chtěla jsem tě potěšit.“

„Nemůžu si toho pejsku vzít.“

„Jmenuje se Máša a měl by z ní vyrůst labrador! Je to skvělá rasa, pomáhá lidem,“ snažila jsem se vyzdvihnout přednosti mého oslaveneckého daru.

„Pořád někde cestuju. A zatím se obejdu bez vodícího psa,“ zašpásoval pan režisér.

„A co s ním teda mám dělat? Mně majitel bytu v Ostravě psa nedovolí.“

„Nevím, Sarah. Nicméně musíme už jet! Párty začala.“

V tramvaji bylo ticho. Cítila jsem se odmítnutá. „Co s tebou, štěně?“ Odpověď jsem přestala hledat v momentě, kdy se před námi rozprostřel červený koberec. „Omg! Dnes budu tančit se slavnými lidmi.“ Přemluvila jsem šatnářku, aby mi pohlídala zavazadlo. Upozornila jsem ji na zvlášť křehký obsah a vplula do víru večera. „Alespoň se slečna během služby zabaví,“ pomyslela jsem si lehkovážně. Alkohol jsem pila jako vodu. Tu noc jsem vedla samé big talky: „Mám

v šatně štěně, nechcete štěně? Pojdte se podívat. Pod věšákem běhá štěně. Daruji vám spolu se psem granule. Chcete štěně?“ S nulovým úspěchem jsem se náhle ocitla pod pódiem brněnské zpěvačky Muchy: „Mrdá mi v hlavě, mrdá mi v hlavě,“ spolu s ní jsem křičela její píseň na celý sál. O půlnoci avizoval Vojta Dyk s Táňou tombolu. „Toho musím využít!“ Těsně před vyhlášením výsledků jsem se přichomýtila k pódiu s Mášou v náruči: „Táňo, prosím vás, byla byste tak laskava a udala někomu tohle štěně?“ Táňa se smála. Vyslechla si celou anabázi a vzala si Mášu na scénu.

„A zlatý hřeb večera – černý labrador,“ oznámila hostům, načež do mikrofonu na celý sál udeřila hřebíček na hlavičku: „Tady slečna... slečno, vy se mi líbíte! Všichni víme, jak to mezi herečkama a režisérama chodí, tady slečna chtěla roli...“ Přestala jsem ji náhle vnímat. Co tím naznačuje? Jako že jsem režisérovi nedala, tak jsem mu místo sebe chtěla dát psa? Vždyť Máša je dárek k narozeninám. Bezpodmínečný dar. Někde v morku kostí jsem se zastyděla. Nebyl však čas na hlubší analýzu, hrálo se o všechno, bylo třeba najít Máše domov. Hned! Začala jsem máchat ve vzduchu rukama a z nepochopitelných důvodů skandovat: „Táňa, Táňa, Táňa.“ Alkohol mi zatemnil rácio. „Slečno,“ podívala se svrchu pódia na mě, „raději volejte: Máša, Máša.“ Otočila jsem se čelem k hostům a vyvolávala: „Máša poprvé, Máša podruhé a Máša...“, když v tu chvíli se zvedla z davu dívčí ruka. Do třetice všeho dobrého. Dobrá duše z Brna se rozhodla svázat svůj život na dalších několik let s chlupatou fenkou. Táňa sestoupila z jeviště a předala Mášenku slečně do náručí. Já jsem vyběhla do šatny pro granule a batoh. „To máte jako bonus.“ Vyměnily jsme si s dívkou čísla. „Ať se vám daří holky! Mášo, cestovatelko, šťastnou cestu na Moravu,“ rozloučily jsme se.

Večírek nadále uháněl plným proudem. Pan režisér mezitím sbalil svých pět švestek a já sbalila nějakého chlapce. Netuším, jak vypadal. Z útrob sálu jsme vytančili ven až nad ránem. Svítání mi zalepilo zrak.

„Au! Musím na vlak, kamaráde.“

„Chceš doprovodit?“ otázal se gentleman.
„V Ostravě, kamaráde. Musím na vlak.“
„Co v Ostravě?“
„Mám zkoušku, kamaráde.“
„Dneska?“
„V deset. Musím na vlak,“ trvala jsem dál na svém. „Kde to jsme?“
„V Holešovicích.“
„A to jsme Praze?“
„Pojď, pojedu s tebou,“ smíloval se nade mnou chlapec a uchopil mě za paži.
„Slyšíš?“ zbystřila jsem.
„Co?“
„Kručí mi v břiše, kamaráde.“
„Taky mám hlad.“
„Počky. Počky. Stůj,“ udeřila jsem a vytáhla z kapsy kabátu sušenky s čokoládou.
„U nás na Moravě podáváme do úst. Otevři pus,“ vyzvala jsem ho.
„Šup, kamaráde, jako u doktora. Á,“ chlapec nechtěl následovat mé pokyny.
„Tak a teď ji zavři. Amen!“ vložila jsem mu sušenku do úst.
„A teď mně,“ zavřela jsem oči, otevřela jsem pus a očekávala potravu pro tělo. K mému překvapení jsem si vysloužila sušenku, kterou právě konzumoval můj gentleman. Spolu s jazykem. Odtáhla jsem se.
„Počky, počky. Co to děláš?“
„Takhle podáváme v Holeškách.“
„To je v Praze?“
„Teď jsme v Holeškách.“
„Kamaráde, já musím na tu zkoušku!“ Odvrátila jsem hovor od čokoládového zaškobrtnutí.
„Dobře, pojedu s tebou.“
„Ty jsi nejlepší! Já totiž vůbec nevím, kde jsem.“
„Koupíme si ve vlaku Bohemku.“
„Přesně! Víno Kristovo.“

„Říká se krev Kristova,“ opravil mě gentleman. „Ty jsi věřící?“

„Nejsem. Kdes na to přišel?“

„Žes mluvila o vkládání do úst.“

„Na Moravě podáváme ledasco,“ opáčila jsem. Chlapci se zajiskřilo v oku, zavolal taxi a do desíti minut jsme byli na vlakovém nádraží. Koupil nám lístky.

„V Pardubicích vystoupím a pojedu zpátky, v devět musím být v kanclu.“

„To je škoda, ale myslím, že ve vlaku už trefím do Ostravy sama! Díky, příteli.“

Cestou jsme sklidili prašivý úspěch. Obsluhovala nás tatáž stevardka co předešlý večer na cestě z Ostravy. Nic jsme nedostali zadarmo. Tetelení, šišlání a úsměv z jejího rejstříku nabízených služeb zmizel. Zdálo se mi, že pohled, který vrhala na nás dva opilé mladé krásné lidi, byl vražedný. Nedivím se. „Kam jsem strčila toho psa? Co, paní, to by vás zajímalo?“ Měřila jsem ji přísným zrakem zpět. „Do dupy!“

A nastal black-out. Skřípání brzd. „Sarah, vstávej!“ Vytřeštila jsem oči. Probudila jsem se s lahví prázdné Bohemky v ruce, v prázdném kupé.

Díky Marie, slibuji, že přestanu pít, řekla jsem si a na poslední chvíli vypadla na jakémsi perónu ze soupravy ven. Srdce mi bušilo. Uf, ještě že jsem stihla vystoupit! S úlevou jsem pomrkávala za vzdalujícím se vlakem. Ohlédla jsem se, rozlepila oči a přelouskala jednotlivá písmenka cedule železniční stanice: Z-á-b-ř-e-h. Výborně! Jsem doma. Stihnu zkoušku. Protáhla jsem se a pořádně si zívla. V tu chvíli se probudil i můj intoxikovaný mozek: Moment! Odkdy jezdí vlaky z Prahy do Ostravy-Zábřeh?! Loupla jsem pohledem zpět po ceduli: Z-á-b-ř-e-h n-a M-o-r-a-v-ě! „To si děláš kozy,“ Sarah! Hlava mi ztěžkla, pohled na prázdný šedý beton pod mýma nohama roztepal moje spánky. Uvědomila jsem si další děs. Kde jsem nechala tašku?! Sáhla jsem rukami do kapes kabátu a lovila v nich mobil, marně. Vytáhla jsem pouze prázdný lesklý obal od čokoládových sušenek. Toť vše! Ó, můj Bože. Dobelhala jsem se za výpravčím:

„Prosím vás pane, já jsem nechala ve vlaku tašku! Mobil, klíče, a ...“

„A rozum,“ doplnil pán s červenou čepicí. Nevěděla jsem, jak na útok reagovat.

„Musím na zkoušku do Ostravy. Spletla jsem si Zábřeh se Svinovem.“

„Jak je to možné?“ Kapacitu vysvětlit mu, že mi létají v hlavě šampaňské bublinky, jsem neměla.

„Pomůžete mi, prosím?“

„Dobře, co to bylo za vlak?“

„Regio.“

„V tom případě si musíte koupit novou jízdenku. Nejbližší vlak do Ostravy, který pojede, jsou České dráhy.“

„Z čeho si mám koupit lístek? Nemám ani peněženku.“

„Vy jste případ slečno. Zavolám si s průvodčími jak z Regia, tak z Českých drah. Dobře to dopadne.“

Anděl stál toho rána po mém boku. Pokud nějaký byl. Rozhodně si na okamžik nasadil červenou čepici. Bezplatně jsem docestovala do Ostravy následujícím vlakem. Ve Svinově na pokladně, kam doputovaly mé doklady i taška přes stevardku, ostravského výpravčího a paní za kasou, jsem se svezla na zem. Křídla narostla po cestě i paní stevardce z Regia. Vzpomněla jsem si na její zamračený výraz z rána. Sáhla jsem do tašky pro mobil.

„Ahoj mami!“

„Sáruli, ahoj, co děláš, kde se nacházíš?“

„Potřebuji pomoc.“

„Co se stalo?“

„Zaprodala jsem Mášu.“

„Prosím?“

„Abych měla volný ruce.“

„Nechápu.“

„Máša je v Brně.“

„Jak to?“

„On ji nechtěl. Vzala si ji nějaká holka. Mohla bys pro ni, prosím, zajet?“

Hovor trval dobrých deset minut. Nejvíce hvězd andělské svatozáře se točilo nad hlavou mojí mámy. Zavolala jsem slečně z Brna, že

bych chtěla Mášu zpátky. S rozhořčením souhlasila. Nemusela! Máma si vyslechla při předání větu o bláznivé dceři a dovezla Mášu do Sloupu. Já jsem vylovila z keře na Svinově přepravku pro kočky a zamířila do Divadla Petra Bezruče. Na zkoušku jsem přijela pozdě. Kolega se zlobil, pochopitelně, že jsem se měla ozvat dřív. Jak, bez telefonu? Že jsem měla zkoušku v takovém stavu raději zrušit. Vložila jsem veškeré úsilí, které mi za posledních šestnáct hodin této jízdy na horské dráze zbylo, do chuti zkoušet novou hru. Do premiéry Osiřelého západu nám zbýval téměř měsíc. Když jsem kamarádům popsala svoji noc s labrodarem – nebyla jsem schopna vyslovit to slovo ani na potřetí správně – vybědli mě v dobré víře k malému panáčku. „Tak na tvého nového labrodara.“ Při zkoušení mě slivovice vystřelila mimo řádky textu hry. Jedinkrát jsem byla na zkoušce opilá. Naposledy. Paní režisérka Janka mě raději poslala do postele. „Večer hraješ Scapinova šibalství, tak ať jsi v richtiku!“

S Mášou jsme spolu žily v Ostravě dobré čtyři týdny. Svolil k tomu i majitel bytu, byť nerad. Jeden z jejich zářezů bylo štěněcí lejno uprostřed jeviště těsně před začátkem vystoupení. Krpálů přirozeně malý pejsek nakopal do brány za ten měsíc víc. Máša skórovala. Prohrála jsem výchovu štěněte na plné čáře a odlifrovala je zpátky k mámě do Sloupu. Moje máma je anděl na Zemi.

• • •

„Teď tady na mě, Mášo, koukáš a já opět musím pryč! Máš mě za svoji paničku, ale co jsem to za paničku, když neumím vodit ani svůj život? Ujmi se mých škrpálů a mazej do pelechu. Vidíme se posléze, ahoj!“ Pokračuji ve své pouti do Fátimy. Ze Sloupu přes Brno mířím do Vídně, odkud jsem si koupila letenku. Doma jsem si sbalila jen základní výbavu.

„Kéž by alespoň základní.“

Marie, uklidni se! Kalimatku, pohorky a jídlo koupím až v Lisabonu.

„Karimatku myslíš. Jen aby! Co ty víš, jestli tě vůbec pustí přes hranice? Nemáš občanku. Jediné, cos na internetu nastudovala, je, že koronavirus v Portugalsku řádí méně než v Česku. Podle čísel.“

No a? Hlavně že jsem našla doma pas. Co horšího se může stát než fakt, že se otočím na tenisce a pojedu zpět do Brna? Jsem otevřená všemu, co přijde!

Nemůžu nic ztratit. Až teda na střízlivou mysl, která – hups – na palubě letadla odletí opět do větru. Hranice si prozatím pěsti schengenskou tvář a zůstávají i přes života lačný koronáč otevřeny. Z radosti vypiju na oslavu pár panáků s nějakým Jurou ze Slovenska. Do řeči zabředáme již na vídeňském letišti. V letadle mě láká do kabinky na záchod. „Opovaž se, Sarah!“ uslyším v sobě Marii. Nonšalantně ho odmítnu. „Ďakujem ti, Juro, ale nemám zájom. V Prahe mňa čaká moj chlopec.“

Do morálních závitů Jury tato informace zjevně nedotekla. Směje se mojí vetché slovenštině a ukazuje mi fotky své polonahé přítelkyně na Instagramu. Po chvíli usne. Uf. Alespoň téhle neřesti ses uchránila, Sárí Magdaléno! Takhle mě David oslovuje. Oslavuje bych napsala raději, ale zní to příliš troufale. Hraju si chvíli s mobilem a přehazuju ho z pravé ruky do levé. Kromě mámy nikdo z mých blízkých netuší, že jsem pryč. Chopím se telefonu a zmáčknu play. Natáčím Davidovi opilé video s gratulací: „Dělej si co chceš, já budu též!“ Ta frustrace ve mně je odporná, jsem závislá, cítím se sama a poníženě ho miluju. Proč? Kladu si tuto otázku už přes půl roku. Napadá mě, že jde o zrcadlení dvou rozervaných duší. Avšak kdo jsem, abych soudila? Jeho rozervanost je možná pouhou mojí domněnkou. Jediné a značně zjevné je, že se mi nikdy pořádně neotevřel. „Nech ho být, Sarah! Tahle pouť je o tobě. On chce klid a ty si běž pro ten svůj.“

Odér Atlantiku mě ovane hned při východu z lisabonské letištní haly. S Jurou se zdvořile políbíme na líce. Nasedá do taxíku. Že by se mě alespoň zeptal, jestli nechci svézt? Urozenost mu v krvi nekoluje. Zato ethanol ano, i ve mně stále bublá. „Stejně bys, Sáro, nevěděla, jakou mu nadiktovat adresu. Kam teď?“ Nevím. Vyfukám do vyhledávací místní hostely. Na taxi mi peníze v hrsti nechrastí. Pěšky se dopotácím na nejbližší zastávku hromadné dopravy. Nasedám do autobusu, ať už jede kamkoliv. Tvářím se neviditelně. Vzduch je čistý. Po pár kilometrech jízdy přestoupím na tramvaj. Náhle mi kdosi poklepe na rameno. Že jsem cizinka v neklidných časech motající se kamsi do neznáma nelze přehlédnout. „A ticket, please,“ osloví mě pání revizoři. Dívám se skrz ně kamsi do zadního rohu tramvaje. Předstírání scénky,

že jsem zapoměla doma peněženku, házím po pár vteřinách za hlavu. „I forgot to buy it,“ vykoktám. Zrentgenují mě od krosny ke tkaničkám bot. Nekompromisně.

„You have to get off. Now!“

Jsou hodní, zaplatím jim pouze dvě eura pokuty. Zbytek cesty musím po svých. Vleču se jako vozičkář na mechanickém vozíku. Nohy mi stěží slouží. „Kdybys, Sarah, ctíla pravidla, můžeš jet elektrickým. Teď si nestěžuj.“ Nemoudře jsem zvolila ubytovnu daleko od letiště na břehu oceánu. Slunce zapadá. Za tu dobu, co se ploužím, vystřízlívím. Aby se otec nezlobil, píšu i jemu sms, že se nacházím v Portugalsku. Odvěti pouze, že mu ze mně klepne a nechť na sebe dávám pozor. Samosebou! Na recepci dorazím až za tmy. Žádám o nejlevnější pokoj s několika lůžky. Když potichu rozhrnu závěs svojí cimry, štipne mě do nosu kyselý puch pánských ponožek. Ach, ne! Tenhle pokoj je smíšený. Pochopitelně jsem pro rovnoprávnost mužů a žen, nicméně svojí intimitu bych si ráda uchovala. Nemám dnes na chlapy náladu! Avšak jsem po celém dni tak unavená, neschopna další komunikace s kýmkoliv, že jediné k čemu se uchýlím, je složení batohu na podlahu a svojí tváře do polštáře. Kanou mi slzy. „Co vyvádíš, Sarah. Vstaň a pojď ven.“

Několik minut poté na oblázkové pláži si vyhrnuju nohavice a studenou slanou vodou omývám svá oteká chodidla. Oceán je chladný. Jako Davidovo srdce. I během brouzdání se mořem nepouštím telefon z dlaní. Mohutně fouká. Kontroluji příchozí poštu, avšak můj chlapec ani písmenko nevyšle. Srdíčko. Smajlíka. Prosím, cokoliv! Že na mě myslíš, že máš strach, že se na mě těšíš. Prosím, napiš mi, Davi. Čekám. Úzkost mi smrskne srdce na velikost sušené švestky. Zachytím fotografii stříbrného měsíce nad hladinou temného horizontu a vyšlu ji v mms Davidovi. Je ticho. Vyrazím zpět do hostelu. Mise započata. Dobrou noc, Davide, šeptám mu v myšlenkách. Dobrou noc, osude.

/hledat/

První, co nahmatám po probuzení, je telefon. V polospánku okamžitě kontroluju poštu. No response. Ach! Jako nemoc mě souží ta černá krabička. Usínám po jejím boku, probouzím se s ní, trávím s ní chvíle na toaletě i venku v přírodě. Navrch všeho teď alarmuje blížící se poledne. Sakra! Odhodím krabičku na zem.

„Sarah, nemrač se na svět. Ranní ptáče nejsi, ale pokud ztratíš ještě hodinu, budeš ji hledat celý den.“ Vysoukám se z postele. Nikdo nikde. Všichni turisté a nocležníci zmizeli dávno v nitru Lisabonu. Alespoň mám soukromí, oddechnu si. V noci mě před chrupotem spoluspících zachránily špunty do uší. K jejich kyselým ponožkám jsem přiložila i ty své, pach v místnosti se znásobil, já remizovala a usnula. Využij toho, že jsou ostatní pryč! Z krosny si vytáhnu čisté prádlo, zabalím se do malého ručníku a úzkou chodbou doběhnu do prázdné koupelny. Blaho z tekoucího proudu sprchy mi do tváře vyrýsuje první úsměv dne. Přeperu si včerejší ponožky, jedny z mých dvou párů. Nabalila jsem se příliš skromně. Věřím, že každý den bude příležitost se někde umýt. „I jdi, ty bláhová!“

Nakrémuji si obličej a suché ruce. Krůpěje Armaniho skanou po mé šiji. Obléknu se do sukně. Kdoví, kudy povede má pouť? S tím si hlavu nelámu. Důležité je, býti pěkně oblečena. Proto s sebou nevláčím pouze jednu, nýbrž rovnou sukénky dvě. Pro Davida! Konečně se umím frndit, jak s oblibou říká. I nehty na červeno si lakuju. Davidova láska, to jsem já. Kdo je víc? Zhubla jsem po jeho boku pět kilo.

„A jsi to opravdu ty, Sarah? Doma tě nepoznávají.“ Ano, Marie, jsem. A pošlu teď svému příteli další selfie. Pěkně v zrcadle mu vyfotím své šťastné já. Zhlédl se ve mně už před devíti měsíci, kdy jsme se poprvé políbili ve Sloupu. Miluji ho a on mne. Cvak! Mms letí Davidovi do schránky. Tak co, Davi, sluší mi to? Posílám ti myšlenku. Odpovíš mi, prosím? Ticho po pěšině.

S krosnou na zádech sestupuju do spodního patra hostelu. S každým ušlým schodem se mi sukně roluje pomaloučku nahoru. Krucipísek! U recepčního baru posedávají tmavovlasí chlapci s velkými nosy. Chrochtají po arabsku. Výskají. Odvrátte zrak, pánové. Nemůžu za to, že se mi dno batohu otírá o bedra a látka mi klouže po hýždích. Chytám se za lem sukně a stahuju ho co nejniž ke kolenům. „Za tohle ti selfie pro Davida, Sáří, nestálo.“ Starej se o sebe, Marie.

Banánovým obloukem projdu kolem pozpěváků a zašiju se do rohu společenské místnosti. Nechci být nikým viděna ani slyšena.

Dozrál čas, kdy, chtě nechtě, musím začít plánovat, jak se dostat do Fátimy. Využívám posledních chvil připojení na wi-fi Hostelu Yes. Zadáám do vyhledavače hesla #caminho a #fatima, načež první vyskočivší mapu oscreenuju do mobilu. Kroutím si ušima (zlozvyk z dětství mě neopustil ani ve třiceti letech) především nad vesnicemi, u kterých čtu písmenko A. Jedná se o takzvané albergy, útočiště pro poutníky. Do nejbližšího útulku to činí dvacet jedna kilometrů.

„Sarah, promiň, nechci tě vyrušovat od žmoulání ušní chrupavky, ale byla bys prosím tak laskavá a prozradila mi, jak to chceš dneska stihnout? Ač nerada, musím, koukám ti přes rameno. Ten tvůj jmenný seznam vesnic v mobilu převlečený za bedekr skýtá značné mouchy. Když si povšimneš, tak v levém horním rohu obrazovky telefonu můžeš vidět čtyři čísla: jedna, čtyři, tři, pět. A mezi čtverkou a trojkou je dvojtečka. Češ to správně, je po půl třetí odpoledne! Ber taky v potaz, že mohou být cestou albergy zavřené. Žijeme totiž v době jaké, milá Sáří? Ano, v době covidové. V takovém případě bych ti doporučila jít si koupit karimatku, nikoliv kalimatku, a pohorky. Dokud nebudou zavřené i obchody. Děkuji!“